

משנה שלובה

המשניות הנלמדות השבוע (לפי הלוח היומי) עם רע"ב משולב

לע"נ מו"ח רבי יוסף מרדכי שלמה ב"ר יעקב. נלכ"ע י"ט תשרי תשפ"ו

יט - כה אב, כלים פכ"ב מ"ד - פכ"ד מ"ב

כלים פרק כב

ד

בסא של בלה שנטלו חפיון לשון חפי פותחת, קמין שנים יוצאים מכל צד בכסא של בלה, ועשוין כדי שיסמכו עליהו, בית שימאי מטמאין דאפתי חזי לשיבה, ובית הלל מטהרין דלא חזי לבלה, והו' כנשבר.

שימאי אומר, אף מלבן של כסא, טמא. אף מלבן הכסא טמא. כלומר, אף מלבן הכסא בפני עצמו בלא הכסא ובלא חפיו טמא, כל שכן שהכסא בלא חפיו טמא. מלבן, צורת לבנה מרבעת עושים על הכסא ויושבים עליו.

בסא שקבעו בערבה הביא כסא ממקום אחר וקבעו בערבה דרך ישיבתו. וערבה אינה טמאה מדרס, דחזיא לשיבה, בית שימאי מטמאין דלא בטל כסא לגבי ערבה, ובית הלל מטהרין ממדרס. דבטל כסא לגבי ערבה. אבל כסא העשוי בערבה עצמה מזדו בית שמאי לבית הלל דטהור. שימאי אומר, אף העשוי בה. אף כסא העשוי בערבה עצמה טמא מדרס:

ה

בסא שלא היו חפיון יוצאין, ונטלו, טמא, שכן דרכו להיות מטהו על צדו ויושב עליו:

כסא שלא היו חפיון יוצאים. שאין הנסרים בולטים חוץ מן הכסא. שהכסא עשוי מארבעה עצים ונסרים קבועין משלש רוחות הכסא עומדין גבוהים תחת העצים מהדקים זה אצל זה, וממעל לעצים לוחות עשוין לישב עליהן. ואם נשברו הלוחות העשויות למושב, יכול להטות הכסא לכל צד שירצה ולישב על אותו הנסרים הקבועים בשלש רוחות של כסא, אבל כשהן בולטים לחוץ אינו יכול להטותו על צדו. וחפיו דהקא לאו כחפיו דרישא שהן כמו שנים בולטים, אלא לנסרים שמחפין העצים קרי חפיו:

ו

בסא שנטל חפיון האמצעי שנטל לוח האמצעי והחיצונים קימים ונשאר לוח מקאן ולוח מקאן, טמא דחזי לשיבה. נטלו החיצונים והאמצעי קינם, טמא. רבי שמעון אומר, אם היה רחב טפח חזי לשיבה. ואם לא, לא:

ז

בסא שנטלו שנים מחפיון מלוחות העשויות למושב זה בצד זה, רבי עקיבא מטמא ואין הלכה כרבי עקיבא, וחכמים מטהרין.

אמר רבי יהודה, אף כסא של בלה שנטלו חפיו ונשתיר בו בית קבלה, טהור, מפני שבטל העקר ובטלה הטפלה:

ונשמיר בו בית קבלה. שהוא חלול קצת וראוי לקבל רמזים, טהור. ולא מטמאין ליה מפני שיש לו בית קבול, מפני שבטל העקר. דעקרו לשיבה עבד ולא לבית קבול, והואיל ונטבטל העקר שבעבורו היה חשוב קלי, בטלה הטפלה, ולא מטמא מטעם שיש לו בית קבול. וכן הלכה. דהכי תנן לעיל פרק המפרק גבי משפלת (פרק יט משנה י'). ובפרק קריים וקטנות גבי חמת (פרק כ משנה א').

ח

שדה עשויה קמין ארון. ובשדה שאינה מחזקת ארבעים סאה מירי, שהיא מקבלת טמאה שנטל העליון הכסוי שעליה, טמאה מפני התחתון שוליה. נטל התחתון, טמאה מפני העליון. נטל העליון והתחתון והדפין שבצדין נשאר, רבי יהודה מטמא מפני הדפין, וחכמים מטהרין. והלכה כחכמים.

ישיבת הסתת. מסתת אבנים. והוא מתקן לו מקום לשבת בקצה האחד מהאבן כשנסתת בקצה השני, **טמא מדרס:**

ט

כפת חתיכת עץ עבה ורחבה. והכי משמע פרושו בתוספתא **שסרקו צירי, וכרפמו** צבעו בכרפם, **ועשאו פנים** פסלו במעצד והשוהו ברהיטני, שיהיו נראים לו פנים יפים, **רפי גקייבא מטמא** דמושב הוא. **וחכמים מטהרין** דכחתיכת עץ בעלמא חשיב, **עד שיחלק בו שיחלק** בו מקום ישיבה.

הסל והבלבלה שמלאן תבן או מוכין, התקינן ליישיבה, טהורין ממדרס. לפי שאין עשויין ליישיבה, ובטלה דעתו אצל כל אדם. **סרגן בגמי או במשיחה, סגנו נגמי.** על פיהו, כדרך שמסרגין את המטות, **טמאין.** דאין התבן והמוכין יכולין לפל, וקזי ליישיבה:

י

האסלה בית מושב של ברזל מכסה עור, ויושבים עליו בבית הכסא, **טמאה מדרס וטמא מת.** פרשה העור מן הברזל, **העור טמא מדרס, והברזל טמא טמא מת.** העור טמא מזקנס. דעור בפני עצמו קזי ליישיבה, והברזל בלא עור לא קזי ליישיבה, וקזי לשאר תשמישים.

הטרסקל סל קטן עשוי מערבה קלופה, ואוכלים עליו לחם **שחפויין של עור, טמא מדרס וטמא מת.** פרשה, **העור טמא מדרס, והטרסקל טהור מכלום.** דמפני קטנו לא קזי ליישיבה, ולא לשאר תשמישין, שאין לו דפנות.

ספסלין שבמרחץ של שיש הן ושתני רגליו של עץ, **טמא.** אם ישב הזב עליו טמאין הרגלים של עץ משום מושב. אבל הספסל עצמו טהור, דקלי אבנים אין להם טמאה קלל לא מדברי תורה ולא מדברי סופרים. **אחת של עץ ואחת של אבן, טהור.** דהוי כאלו הספסל כלו מאבן.

הנסרין שבמרחץ ששגמן שפסלו ותקנו ברהיטני, **רפי גקייבא מטמא, וחכמים מטהרין, שאינם עשויין אלא שיהיו המים מהלכין תחתיהן.** ולא ליישיבה עבדי, אבל בני אדם יושבים שם כדי שלא יטנפו ממי המרחצאות היוצאים. והלכה כחכמים.

קנקילין כלי שמשמין תחתיו אש וגפרית כדי לעשן הבגדים שעליו, **שיש בה בית קבלת כסות שיש לה בית קבול לקבל הבגדים שעליה, טמאה.** והעשויה בכנרת מפלשת משני צדדים, **טהורה:**

*

פרק כג, הכדור, ובו ה משניות

א

הכדור פלוט"א בלע"ז **והאמום** דפוס של מנעל. וכל אלו חיצונייהם עור ומלאין מבפנים שער או מוכין, **והקמע והתפליין** יש בתוך הבתים של עור פרשיות כתובות בקלף **שנקרעו, הנוגע בהן, טמא.** ובמה שבתוכן, **טהור.** אם נטמא אחת מאלו במת ואחר כך נקרע, ונגע אחד במה שבתוכן, טהור, לפי שאין מה שבתוכן חבור להן ואין מה שבתוכן טמא כמותן.

האכף הפלופ. כמו אכף **שנקרע, הנוגע במה שבתוכו טמא** אם נטמא האכף במת, כשם שהנוגע בו טמא, כך הנוגע במה שבתוכו טמא, **מפני שהתפר מתברו.** ועושהו אחד, זה שבפנים עם החיצון:

ב

אלו טמאין משום מרכב: זריז האשקלוני חגורה רחבה שבה חובשים את הבהמה. תרגום ויחבש את חמורו, וזרז (בראשית כב). ובאשקלון עושים אותן של עץ, וקרויין זרזי אשקלוני על שם מקומן, **ומדוכה המדית** מכתשת העשויה במדי. לוקחים חתיכת עץ גדולה עבה וארפה, וחוקקים כמין מכתשת באמצעה, ורוכבים עליה מכאן ומכאן וכותשים. ולפיקה יש עליו תורת מרכב, **ועביט של גמל** תרגום בכר הגמל, בעביטא דגמלא (בראשית לא), **וטפיטן של סוס.** אכף שעל הסוס בלשון משנה טפיטן שמו, ושל גמל עביט שמו, ושל נאקה אכף שמו, כל אחד שמו עליו. וכלן מרכב הן. אלא שיש מהן שפעמים עשויין לישוב עליהן.

רבי יוסי אומר, אף טפיטן של סוס טמא משום מושב, דאין טמא מרב אלא המיחד לרכיבה בפסוק רגלים ואינו עשוי לשיבה כלל, מפני שעומדין עליו בקמפון. **תנא**. שדה ששוחקים שם המלכים, ורגילים לשבת על הטפיטן של סוס לראות בשחוק המלך, הלך טמא מושב. **קונפון**. שדה, בלשון לע"ז קנפ"ו. ואין הלכה כרבי יוסי.

אבל אכף של נאקה, טמא. רמב"ם פרש, טמא מושב. ותנא קמא קאמר לה, דפליג אטפיטן של סוס ומודה באכף של נאקה שהוא טמא מושב. ורבותי פרשו, אבל אכף של נאקה טמא מרב. ורבי יוסי קאמר לה, דמודה לתנא קמא באכף של נאקה שאינו מיחד אלא לרכיבה:

ג

מה בין מרב למושב. מרב חלק מגעו ממשאו דנושא מטמא בגדים ואין נוגע מטמא בגדים, ומושב לא חלק מגעו ממשאו.

תפית של חמור עצים שנותנים על גב החמור לסבר ולקשר עליהם המשא. ואין ראויין לא לרכיבה ולא לשיבה שהוא יושב עליה, טהור. **שנה בה את הנקבין** דבשני נקבין נותן מקום לאדם לישב שם, או שפרצן זה לתוך זה שהסירים ממקומם ונתנו זה לצד זה, טמאה.

ויש מפרשים, תפית של חמור טהור לפי שאין ברחבה טפח, וכל שאין ברחבה טפח לא חזי לשיבה, וכששנה את הנקבים דהינו שהרחיב מקום המושב או שפרצן ונעשה מקום המושב רחב טפח, טמאה:

ד

המטה והכר והפסת של מת, הרי אלו טמאין מדרס. אף על גב דמת אינו מטמא מדרס והנך למת עשוין ולא לישב עליהן, אפלו הכי טמאים מדרס, מפני שהנשים יושבות עליהן [ומבכות את מתיהן].

כסא של בלה, ומשבר של חיה מושב האשה היולדת. על האבנים (שמות א) מתרגמין על מתברא, וכסא של בובס שהוא כורס עליו את הכלים, שהוא כורס עליו. גרסין. כלומר מקפל ומתקן שם את הבגדים, אמר רבי יוסי, אין בהם משום מושב. ומתניתין דפרקין דלעיל (פרק כב מ"ד) דתנן כסא של כלה שנטלו חפיו דמשמע הא לא נטלו חפיו טמא, פליגא אדרבי יוסי. ואין הלכה כרבי יוסי:

ה

החרס, טמא מפני הזוטו. החרס. לשון מצודים וחרמים (קהלת ז). רשת עשויה מחוטים נקשרים זה בזה ובו נקבים נקבים, אלא שיש מעט בתחתית הרשת שהוא ארוג כבד, וקרי זוטו. והרשת כלה מקבלת טמא מפני הארוג כבד שבתחתיתה.

הרשות והמכמרות מיני מצודות שצדין בהן חיות ועופות ודגים, והמדף הצידי שצדין עופות מביאין לוח של עץ ומניחים תחת הלוח חטין או פתיתים, והעוף בא לאכל אותם ונפול הדף עליו ונתפס, והפלצור מין מצודה של עץ, ומצודות הסכרין הסותמים וסוכרים את המים. לשון ויסקרו מעינות תהום (בראשית ח), **טמאין** מקבלים טמא אם נגעו במת או שרץ.

והאקון סל שצדים בו דגים, **והרטוב** סל שצדים בו עופות, **והכלוב** עשוי מנצרים של ערבה קלופה או מגמי, ויש חלל כאצבע או פחות בין נצר לנצר, ומניחים שם עופות. וקורים לו בלע"ז גביא"ה. ובמקרא, ככלוב מלא עוף (ירמיה ה), **טהורין**:

*

פרק כד, שלשה תריסין, ובו יז משניות

א

שלשה תריסין הם שלשה דינים הלוקין זה מזה יש בתריסין, דהינו מגנים. **תריס הכפוף** המצויין אצלנו, שמקיפים את האדם משלש רוחות, **טמא מדרס** דעשוי לשיבה, ששוכבים עליו במלחמה. וכל שכן שטמא טמא מת, דקניא לו כל הטמא מדרס טמא טמא מת.

ושמשחין בו בקנפון בשדה של עמק המלך, באים שנים כל אחד חרבו בידו ותריס קטן עגל שאינו כפוף בידו השמאלית, ולמדיו להגן כל אחד במגנו שלא יכהו חברו. וקורין לו אשגרימ"ר בלע"ז, **טמא טמא מת**. והוא הדין שטמא טמא שרץ ונבלה ושאר טמאות כלן, חוץ ממדרס, שאינו נעשה אב הטמא אם שכב עליו הזב או ישב, אלא ראשון כמגעו של זב.

ודיצת הערביין תריס קטן ביותר שהערביים עושים לדיצה ולשמחה ולשחוק, ואינו כלי של תשמיש, **טהורה מכלום**:

ב

שְׁלֹשׁ עֶגְלוֹת הֵן. הָעֲשׂוּיָה בְּקֶתֶדְרָא שֶׁהִיא קֶצֶרָה וּמִקְפָּת מִשְׁלֹשׁ רוּחוֹת, טְמֵאָה מִדֶּרֶס דְּמִיחָדָת לִישִׁיבָה. בְּמִטָּה שֶׁהִיא אֶרְכָּה וּמִיחָדָת לַהֲנִיחַ בָּהּ פְּרָקְמָטִיָּא, וְהַשּׁוֹכֵב בָּהּ אוֹמְרִים לוֹ עֲמֵד וְנִעְשָׂה מְלֹאכְתָּנוּ, טְמֵאָה טְמֵא מֵת. וְשֵׁל אֲבָנִים הָעֲשׂוּיָה לְהוֹלִיךְ בָּהּ אֲבָנִים, טְהוֹרָה מְבֻלָּם. לְפִי שְׁפִרְוָצָה מִתְחַתִּיתָה נְקִבִּים גְּדוֹלִים כְּמוֹצִיא רְמוֹן:

ניתן להשיג את הגליון במאגר העלונים הממוחשב של 'דרשו', 'לדעת עלונים', וכן במייל -

05276-00532 או בטל' 2711526@GMAIL.COM

הארות הערות ותיקוני טעויות יתקבלו בברכה

כמו"כ ניתן להשיג את הגליון 'חומש רשי' משולב'

כל הזכויות שמורות. ©